

AUTOTUOJAT
JA -TEOLLISUUS

AUTOALAN KESKUSLIITTO

11.5.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö
lausuntopalvelu.fi

Asianumero VN/11878/2022

Autotuoajat ja -teollisuus ry:n ja Autoalan Keskusliiton yhteinen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitysluonnoksesta, joka koskee uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen väliaikaista alentamista. Esitys alentaisi uusiutuvien polttonesteiden jakeluelvoitetta 7,5 prosenttiyksiköllä tieliikenteessä vuosina 2022–2023.

On tärkeää, että hallitus esittää nopeita toimia tieliikenteen kustannustason hillitsemiseksi äärimmäisen poikkeuksellisessa tilanteessa, jossa polttoaineiden hinnat ovat nousseet nopeasti. Suurin osa EU-maista on toteuttanut tai parhaillaan toteuttamassa nopeavaikutteisia toimia polttoaineiden hintojen alentamiseksi. Suurimmassa osassa EU-maista on alennettu väliaikaisesti polttoaineiden valmisteveroa liikenteen kustannustason kasvun hillitsemiseksi. Veronalennukset on pääosin kustannettu polttoaineen hinnannousun takia kasvaneilla arvonlisäverotuloilla.

Hallituksen esityksen mukainen jakeluelvoitteen alentaminen vähentää työ- ja elinkeinoministeriön arvion mukaan dieselin pumppuhintaa noin 12 sentillä litralta. Myös bensiinin hinta alenisi hieman, sillä biojakeluelvoite koskee myös jaeltavaa bensiiniä. Toimenpide on valtiontalouden kannalta perusteltu, sillä se ei lisää valtion kustannuksia, vaan päinvastoin lisää verotuloja, sillä se kasvattaa verotoltaan korkeampien fossiilisten polttoaineiden kysyntää.

Kääntöpuolena on, että jakeluelvoitteen alentaminen lisää merkittävästi liikenteen hiilidioksidipäästöjä ja siirtää kysyntää uusiutuvista polttoaineista fossiilisiin polttoaineisiin. Muutos on merkittävä 7,5 prosentin uusiutuvan polttoaineen jakeluosuuden korvautuessa yksinomaan fossiililla polttoaineilla. Jakeluelvoitteen alentamisen hiilidioksidipäästövaikutukset ovat noin 800 000 tonnia vuodessa. Määrä on suurempi kuin esimerkiksi koko pakettiautokannan vuosittaiset hiilidioksidipäästöt.

Uusiutuvan dieselin verotaso on perusteltua jatkossa alentaa

30 prosentin jakeluelvoite on tärkein yksittäinen liikenteen päästövähennystoimenpide, jota ilman liikenteelle asetettuja päästövähennystavoitteita ei ole mahdollista saavuttaa. Jakeluelvoitteen alentaminen koskee ainoastaan vuosia 2022 ja 2023, jonka jälkeen jakeluelvoite palaa 22,5 prosenttiyksikön tasoon ja nousee sen jälkeen 1,5 prosenttiyksiköllä vuosittain 30 prosenttiin. Joulukuussa 2021 valmistuneen selvityksen (Liikenteen jakeluelvoitteen nosto, TEM & LVM & YM) mukaan jakeluelvoitteen nostaminen 30 prosenttiin lisäisi polttoaineen hintaa 30–40 sentillä litralta. Hallituksen esityksen mukaan jakeluelvoitteen tasoa tullaan lisäksi nostamaan syksyllä annettavassa hallituksen esityksellä 34 prosenttiin. Tämän on ennakoitu lisäävän polttoaineen hintaa vielä 5–15 sentillä litralta.

Suurin osa jakeluelvoitteesta täytetään Suomessa parafiinisella uusiutuvalla polttoainelaadulla. Jotta jakeluelvoitteen kasvun hintavaikutuksia voitaisiin hillitä, biokomponenttien valmisteveroa tulisi vaurautua alentamaan tuntuvasti vuonna 2024, kun jakeluelvoite palautuu aiemmin päätetylle kasvuralle. Veron alentaminen olisi perusteltua kohdistaa kaikkiin uusiutuviin laatuihin, jotta polttoainekelijat voisivat markkinasaatavuuden mukaisesti hyödyntää monipuolisesti saatavilla olevia komponentteja. Veroa voitaisiin valtioneuvoston edellytyksiä rikkomatta alentaa laskemalla kaikkien uusiutuvien polttoaineiden energiasisältövero.

Dieselpolttonesteen hinnanalennus voitaisiin toteuttaa myös peruuttamalla hallituskauden aikana tehdyt polttoaineveron korotukset

Jakeluelvoitteen alentamiselle vaihtoehtoinen toimenpide polttoaineiden hintojen alentamiseen olisi peruuttaa hallituskauden aikana tehdyt polttoaineiden valmisteveron korotukset, joiden yhteenlaskettu vaikutus dieselpolttonesteen hintaan on samaa suuruusluokkaa kuin nyt esitetty jakeluelvoitteen alentaminen. Hallitus on toteuttanut vuosina 2020–2022 kaksi polttoaineveron korotusta, joista vuoden 2020 elokuussa voimaan astunut korotus nosti bensiinin ja dieselin pumppuhintoja arvonlisäverovaikutus huomioon ottaen noin 7 sentillä litralta. Lisäksi parafiinisen dieselin 5 snt/litra alempi verokanta päätettiin vuonna 2020 poistaa kolmessa erässä: 1 snt/litra poistui vuoden 2021 alussa, 2 snt/litra tämän vuoden alussa ja 2 snt/litra poistuu ensi vuoden alussa. Parafiinisen dieselin veron korotus koski myös uusiutuvia parafiinisia diesellaatuja. Kaikki uusiutuvan dieseliin hintaan vaikuttavat veronkorotukset vaikeuttavat ilmastovaikutusten vähentämistoimenpiteiden onnistumista.

Tero Kallio
toimitusjohtaja, Autotuojat ja -teollisuus ry

Pekka Rissa
toimitusjohtaja, Autoalan Keskusliitto ry

Hanna Kalenoja
Tieliikenteen Tietokeskus